

روش استفاده از کاربرگ

با توجه به شناختی که هر معلم از شرایط آموزش در کلاس خود دارد، می‌تواند نحوه‌ی کاربرگ را در فرایند آموزش تعیین کند. در اینجا چند نمونه از روش‌های کاربرگ در فرایند آموزش ارائه می‌شود. این نمونه‌ها تنها روش‌های کاربرگ در فرایند آموزش نیستند و معلمان می‌توانند روش‌های خلاقانه‌تری را ابداع کنند و مورد استفاده قرار دهند:

۱- کاربرگ به عنوان پرسش‌های پایانی کلاس: در این روش، معلم پس از آموزش کامل هر قسمت از درس، از دانش‌آموزان می‌خواهد تا پرسش‌های مربوط به آن قسمت را در کاربرگ پاسخ دهند. در جریان پاسخ‌دهی به پرسش‌ها معلم کمک می‌کند تا دانش‌آموزان نکته‌های آموزشی مرتبط را مرور کنند و بر آن‌ها مسلط شوند.

این روش به صورت گروهی و انفرادی قابل اجراست:

الف) پاسخ پرسش‌های کاربرگ به صورت انفرادی: در این روش، معلم پس از تدریس کل مطالب درسی مربوط به یک هفته، از دانش‌آموزان می‌خواهد تا هریک به تنهایی و در مدت زمان معینی به پرسش‌های کاربرگ جواب دهند. در ادامه معلم از دانش‌آموزان داوطلب می‌خواهد تا نحوه پاسخ دادن به پرسش‌ها را به کلاس گزارش دهند. در نهایت معلم با مرور مجدد نکات آموزشی، اشکالات دانش‌آموزان را رفع و پاسخ‌ها را تصحیح می‌کند.

نکات مهم برای دانش‌آموز در استفاده از کاربرگ:

۱- انجام تکالیف مقرر شده به تنهایی

۲- درک این که چه موقع از معلم کمک بخواهد.

۳- درک روش یا ضرورت کمک به همکلاسی

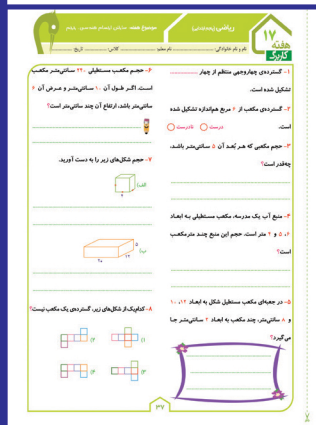
۴- یاد گرفتن چگونگی کمک گرفتن از همکلاسی

ب) پاسخ پرسش‌های کاربرگ به صورت گروهی: در این شکل کار، معلم پس از پایان تدریس، دانش‌آموزان را به گروه‌های ترجیحاً ناهمگن تقسیم می‌کند و از آن‌ها می‌خواهد تا با هم‌اندیشی به پرسش‌های کاربرگ جواب دهند.

معلم می‌تواند برای مدیریت زمان، پرسش‌های کاربرگ را بین گروه‌ها تقسیم کند و هر گروه پس از پاسخ پرسش‌های مربوطه، نحوه‌ی پاسخگویی خود را به بقیه گزارش دهد. این روش موجب بهبود روابط عاطفی اجتماعی بین دانش‌آموزان می‌شود، رقابت‌های گروهی را ترویج می‌کند، بازخوردهای قوی فراهم می‌آورد و نقش دانش‌آموزان را فعال‌تر می‌سازد و به تدریج مسئولیت‌پذیری را به خود آن‌ها تفویض می‌کند.

۲- کاربرگ به عنوان ابزاری برای ادغام پرسش و بحث در آموزش:

در این روش، معلم اهداف و مطالب درسی را بر اساس ترتیب پرسش‌های

کاربرگ آموزش می‌دهد. او هر پرسش را مطرح می‌کند و در جریان پاسخ‌یابی آن، مطالب درسی مرتبط را با دانش‌آموزان در میان می‌گذارد. با پاسخ‌های پرسش‌های کاربرگ در یک قسمت، کل مطالب آن قسمت آموزش داده می‌شود. در این روش، تدریس به صورت پرسش‌محور پیگیری می‌شود و دانش‌آموزان ضمن یادگیری مطالب درسی، مهارت‌های ذهنی خود را نیز افزایش می‌دهند.

نکات مورد توجه معلمان در استفاده دانش‌آموزان از کاربرگ:

- ۱- پی‌گیری آنچه دانش‌آموزان در کلاس انجام می‌دهند.
- ۲- مشغول نگه‌داشتن دانش‌آموزان به کار و حل مسایل
- ۳- پی‌بردن به تفاوت سرعت دانش‌آموزان در کار
- ۴- گردآوری تصحیح و ثبت و نتیجه‌گیری از نتایج تکلیف

نقد و بررسی روش‌های بیان شده:

هر کدام از روش‌های اعلام شده، نقاط قوت و ضعفی دارند. در انتخاب و کاربرد این روش‌ها باید به شرایط مدرسه و کلاس توجه کرد و تناسب بین روش انتخابی با شرایط را مدنظر قرار داد. به نظر می‌رسد به کارگیری تلفیقی این روش‌ها، احتمالاً قوت این روش‌ها را افزایش و ضعف‌های آن‌ها را کاهش می‌دهد.

در روش استفاده از کاربرگ به عنوان ابزاری برای ادغام پرسش و بحث در آموزش، نقش فعال دانش‌آموزان کم‌تر می‌شود و معلمان در فعالیت مربوط به اجرای کاربرگ، نقش بیش‌تری پیدا می‌کنند و این موضوع اثرگذاری این روش‌ها را تا حدی کاهش می‌دهد؛ ولی در عوض بازخوردهای اصلاحی به‌موقع و متناسب با سرعت یادگیری دانش‌آموزان، ارائه می‌شود.

در روش استفاده از کاربرگ به عنوان پرسش‌های پایانی کلاس، نقش فعال دانش‌آموزان بیشتر می‌شود و معلم به عنوان رهبر و مشاور، دانش‌آموزان را در جهت پاسخ‌دهی به پرسش‌های کاربرگ ترغیب و تشویق می‌کند و جز در موارد ضروری خود شخصاً به پرسش‌ها پاسخ نمی‌دهد ولی در عوض بازخوردهای اصلاحی در این روش با تأخیر ارائه می‌شود. با توجه به آنچه گفته شد پیشنهاد می‌شود در استفاده از کاربرگ، تلفیقی از روش‌های فوق به کار گرفته شود.

در پایان هر هفته و پس از تکمیل فعالیت‌های مربوط به کاربرگ معلم می‌تواند آن‌ها را در اختیار مسئول آموزش قرار دهد تا با استفاده از بازخوردهای اصلاحی ارائه شده از جانب وی، مسیر تلاش‌های آتی خود را هوشیارانه‌تر مدیریت کند. کاربرگ با کنترل تحقق یادگیری مطالب پایه، مشارکت‌دادن همه‌ی فراگیران در بحث مدیریت زمان در ارائه‌ی محتوای آموزشی و بازخوردگیری از فرایند یاددهی-یادگیری حین تدریس، ابزاری مفید در دست مدرسه است که با این وسیله مدارس هوشمند می‌توانند برنامه‌ریزی‌های لازم را برای هرچه مؤثرتر کردن آموزش انجام دهند.

از کتاب کاربرگ به هیچ عنوان برای آزمون نباید بهره گرفت.

